

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/61/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5616202926
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2016:5616202926.1

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš v právnej veci starostlivosti o maloletú B. S., nar. XX.X.XXXX, bytom ako matka, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, 031 80 Liptovský Mikuláš, IČO : 30 794 536, dieťa rodičov : matky J. S., nar. X.X.XXXX, trvale bytom W. Q.. Y.. Š. XX/XB, XXX XX J. Z., adresa na doručovanie J. XXXX/XX, XXX XX Y. a otca Q. S., nar. X.X.XXXX, trvale bytom B. XXX, XXX XX V., v konaní o návrhu matky o úpravu rodičovských práv a povinností (styku) k maloletemu dieťaťu, o návrhu matky zo dňa 19.4.2016 na nariadenie predbežného opatrenia po začatí konania vo veci samej, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje toto predbežné opatrenie :

Otec je až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedeného Okresným súdom Liptovský Mikuláš pod spisovou značkou 9P/61/2016, oprávnený stretávať sa s maloletou B. S., nar. XX.X.XXXX, každú sobotu v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod. v prítomnosti matky na mieste verejne prístupnom, a to v obchodnom centre W..W., so sídlom T. X. Q. XX, XXX XX J. Q..

Matka je povinná maloletú na stretnutie (styk) s otcom riadne pripraviť a v prípade, ak sa styk otca s maloletou nebude môcť zo závažných dôvodov realizovať, sú si rodičia povinní túto skutočnosť navzájom oznámiť bez zbytočného odkladu, najneskôr 24 hodín pred započatím styku.

odôvodnenie:

Matka (navrhovateľka) podala dňa 20.4.2015 na tunajší - Okresný súd Liptovský Mikuláš písomný návrh na začatie konania, spísaný na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš dňa 19.4.2016 o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej dcére B. S., nar. XX.X.XXXX, a to o zmene styku (stretávania sa) otca s maloletou dcérou, ktorý rozsah tejto úpravy upresní na ústnom pojednávaní súdu.

Súčasnne matka týmto podaním podala aj návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadala dočasne, t.j. do skončenia veci samej upraviť styk otca s maloletou dcérou tak, že otec bude oprávnený sa s maloletou stretávať každú nepárnu sobotu v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod. za prítomnosti matky na mieste verejne prístupnom, a to v obchodnom dome (centre) W..W., W. W. T. X. Q. XX, XXX XX J. Q., kam matka je povinná maloletú na stretnutie (styk) s otcom riadne pripraviť a v prípade, ak sa styk otca s maloletou nebude môcť zo závažných dôvodov realizovať, sú si rodičia povinní túto skutočnosť navzájom oznámiť bez zbytočného odkladu, najneskôr 24 hodín pred započatím styku.

Matka svoj návrh na začatie konania, ako aj návrh na nariadenie predbežného opatrenia odôvodnila tým, že naposledy vykonaná úprava styku otca s maloletou je na základe rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš číslo konania 5P/51/2014-26 zo dňa 12.1.2015, právoplatného dňa 20.5.2015 tak, že otec je oprávnený sa s maloletou dcérou stretávať každý kalendárny týždeň v utorok za prítomnosti matky, vo štvrtok a v sobotu bez prítomnosti matky, vždy v čase od 16.00 hod. do 18.00 hod., pričom otec maloletú prevezme a po ukončení styku ju odovzdá v mieste bydliska matky. Posledne realizovaný styk (stretnutie) otca s maloletou bol dňa 19.8.2015, pričom obaja rodičia sa snažili ohľadne maloletej

dcéry dohodnúť a prijať kompromisné riešenia. Vzhľadom na to, že matka v súčasnosti spolu s priateľom prerábajú byť v Y., do ktorého sa mienia časom presťahovať, požiadala preto matka svoju mamu H. S., aby mala maloletú dcéru v starostlivosti (v J. Z.) v čase od 15.4.2016 od 15.30 hod. do 16.4.2016 do 17.00 hod. Dňa 15.4.2016 v popoludňajších hodinách, keď stará matka išla s maloletou vnučkou z nákupu domov, aby maloletú nakŕmila, matku telefonicky kontaktoval otec maloletej, ktorý sa dotazoval na maloletú, ako sa má a pod. Asi o 16.04 hod. sa jej z mobilného telefónneho čísla otca maloletého dieťaťa ozval hrozivý plač a krik maloletej dcéry, z ktorého nikto na jej otázky neodpovedal a hovor bol prerušený. Následne matke telefonovala jej mama, ktorá jej povedala, že bola fyzicky napadnutá otcom maloletej na námestí v J. Z.. Dôvodom tohto útoku bola skutočnosť, že stará matka oznámila o 16.00 hod. otcovi, aby styk s maloletou ukončil, že ju ide k sebe domov nakŕmiť, pričom otec maloletú starej matke odmietol odovzdať a do starej matky maloletého dieťaťa strčil, čím ona spadla do figurín vyložených pred obchodom s textilom, ktorý sa nachádza na námestí v J. Z., v pasáži. Otec maloletého dieťaťa tak bránil starej matke k odchodu s maloletou dcérou, pričom po nej hlasno kričal. Až po kontaktovaní Mestskej polície J. Z. otec maloletú odovzdal starej matke. Stará matka má na tele značné stopy po fyzickom napadnutí, ktoré si vyžiadali lekárske ošetrenie, momentálne je práceneschopná. Matka ďalej uviedla, že nemá záujem zakázať otcovi stretávanie sa s maloletou dcérou, avšak má strach o jej zdravie a harmonický vývin, nakoľko sa po tomto incidente maloletá v noci opakovane pocikala, čo predtým už nerobila a nočný spánok absolvovala bez plienky už niekoľko mesiacov. O tejto situácii sa matka radila s detskou lekárkou, ktorá jej odporučila navštíviť s maloletou psychológa. Po tomto negatívnom zážitku si matka všimla, že maloleté dcéra zmenila správanie, správa sa zákerne, udiera ju. Maloletá je šikovní, vnímavá a takéto konanie otca jej ubližuje. Matka tiež uviedla, že posledný pobyt maloletej u otca bol v dňoch od 8.4.2016 do 10.4.2016 a bol bezproblémový. Podľa vyjadrení matky otec už v minulosti sa aj voči nej správal agresívne, ktoré priestupkové konanie bolo vedené Okresným úradom v J. Q. a bolo ukončené uložením pokuty. Z dôvodu, že otec koná skratovo, agresívne a takémuto konaniu sa nevyhýba ani pred očami maloletej dcéry, matka má preto reálnu obavu, že by sa takéto konanie mohlo opakovať, preto žiada, aby súd provizórnym - dočasným spôsobom, do skončenia konania o veci samej upravil styk otca s maloletou v naznačenom rozsahu a na mieste verejne prístupnom.

Podľa § 102 ods.1 Občianskeho súdneho poriadku : Ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz. V záujme maloletého dieťaťa môže súd po začatí konania vo veci starostlivosti súdu o maloletých na návrh nariadiť predbežným opatrením účastníkovi, aby do času rozhodnutia vo veci úpravy pomerov maloletého dieťaťa zabezpečoval osobnú starostlivosť o dieťa, ktoré je v čase podania návrhu umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu. Ak súd rozhoduje o predbežnom opatrení podľa druhej vety, o návrhu na predbežné opatrenie rozhodne najneskôr do 30 dní od podania návrhu; ustanovenia § 75 až 77 <aspi://module='ASPI'&link='99/1963%20Zb.%252375-77'&ucin-k-dni='30.12.9999'> sa použijú primerane.

Podľa § 75 ods.2 Občianskeho súdneho poriadku : Návrh má okrem náležitostí návrhu podľa § 79 ods.1 <aspi://module='ASPI'&link='99/1963%20Zb.%252379'&ucin-k-dni='30.12.9999'> obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hrozacej ujmy alebo potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa; ak ide o odovzdanie dieťaťa do starostlivosti fyzickej osoby, ktorá nie je blízkou osobou maloletého dieťaťa, k návrhu musí byť doložený doklad preukazujúci zapísanie do zoznamu žiadateľov podľa osobitných predpisov. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej. Návrh musí ďalej obsahovať aj označenie fyzickej osoby, ktorej má byť maloleté dieťa zverené do starostlivosti, alebo označenie zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, do ktorého má byť maloleté dieťa umiestnené. Návrh podľa odseku 8 <aspi://module='ASPI'&link='99/1963%20Zb.%252375'&ucin-k-dni='30.12.9999'> musí obsahovať aj výšku zábezpeky na náhradu ujmy.

Podľa § 76 ods.1 písm.f) Občianskeho súdneho poriadku : Predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal.

Podľa § 28 ods.1 zákona o rodine číslo 36/2005 Z.z.: Súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Podľa § 28 ods.2 zákona o rodine číslo 36/2005 Z.z.: Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 36 ods.1 zákona o rodine číslo 36/2005 Z.z.: Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 25 ods.3 zákona o rodine číslo 36/2005 Z.z.: Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

Podmienkou pre vydanie predbežného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov, by bolo právo účastníka ohrozené. Nariadením predbežného opatrenia navrhovateľ nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Z uvedeného charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Je však nevyhnutné :

1. aby boli dočasne upravené pomery účastníkov alebo existuje obava, že by výkon súdneho rozhodnutia by bol ohrozený;
2. musia byť osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, aby bolo zrejmé, že v konaní vo veci nie je nárok očividne vylúčený;
3. musí byť osvedčené, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov, by bolo právo účastníka ohrozené;
4. predbežné opatrenie musí mať vzťah k právnemu vzťahu, ktorý je alebo bude predmetom súdneho konania o žalobe, čo musí byť zrejmé už z návrhu na vydanie predbežného opatrenia; vzťah, ktorý sa predbežným opatrením upraví, bude vyriešený v konečnom rozhodnutí vydanom na základe žaloby;
5. súd musí uvážiť, či v dôsledku predbežného opatrenia nevznikne neprimeraná ujma účastníkom;
6. predbežné opatrenie nie je možné vydať tam, kde by šlo o úpravu faktických (nie právnych) vzťahov medzi účastníkmi a kde by nešlo o úpravu predbežnú, ale vo svojich dôsledkoch konečnú, predbežným opatrením sa nesmie vytvoriť nezvratný stav právnych vzťahov medzi účastníkmi;
7. obsah predbežného opatrenia by zásadne mal byť odlišný od obsahu rozhodnutia vo veci samej, aby sa ním neprejudikovalo konečné riešenie veci.

Pre nariadenie predbežného opatrenia musia byť teda splnené dve základné zákonné podmienky, a to : 1. uvedenie a preukázanie dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a 2. existencia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy alebo potreby úpravy pomerov maloletého dieťaťa. Obidve zákonné podmienky sú splnené, ak navrhovateľ osvedčí tvrdením, ale aj možným a dostupným dokazovaním, že bez nariadenia predbežného opatrenia by nastal vo sfére osoby, ktorej sa má poskytnúť predbežná ochrana, taký stav, ktorý by znamenal vznik neprimeranej ujmy na jeho právach, osobitne v konaní o starostlivosti o maloleté dieťa taký stav, že by došlo k ohrozeniu jeho života, zdravia, všestranného vývoja a starostlivosti, pričom takýto nepriaznivý stav by mal dopad na jeho postavenie a osobitnú ochranu, ktoré ako dieťa požíva na základe platnej legislatívy.

V prejednávanej veci je potrebné predovšetkým poukázať na vyššie citované ustanovenia zákona o rodine, podľa ktorých rodičia maloletého dieťaťa majú rovnocenné postavenie pri výkone rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, t.j. obaja rodičia, aj keď spolu nežijú v spoločnej domácnosti, majú povinnosť rovnakou mierou vykonávať sústavnú a dôslednú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, zastupovať ho a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Oproti tomu majú rodičia aj rovnaké právo stretávať sa s maloletým dieťaťom, pričom toto právo môže byť obmedzené alebo až odňaté v rámci výkonu rodičovských práv len súdom a jeho rozhodnutím, čomu však musí predchádzať také konanie rodiča, ktoré škodí, ohrozuje zdravý vývoj a výchovu dieťaťa. V prípade, že sa rodičia, ktorí spolu nežijú nevedia alebo z rôznych dôvodov nechcú dohodnúť o výkone rodičovských práv a povinností, potom takúto úpravu musí vykonať súd súdnym rozhodnutím. Do času samotného rozhodnutia o veci samej je však prípustné, aby rodič, ktorý je ukrátený druhým rodičom o svoje zákonné rodičovské práva, mal možnosť ich reálne aj mať prostredníctvom

inštitútu predbežného opatrenia alebo aj naopak, ak rodič je presvedčený, že konania druhého rodiča sú voči maloletému dieťaťu dôvodom, istým rizikom o obavu na výchovu, zdravie, vývin dieťaťa, môže aj tento rodič žiadať dočasnou súdnou úpravou o provizórnu zmenu úpravy rodičovských práv, resp. povinností. Predbežné opatrenie má totiž dočasný a provizórny charakter do času, kým súd definitívne nerozhodne o veci samej. Teda predbežné opatrenie slúži len ako právny prostriedok na to, aby účastník konania jeho nenariadením dočasne neutrpel ujmu na svojich právach dokiaľ sa nerozhodne o končenej úprave vzťahov medzi účastníkmi konania. Pri predbežnom opatrení však stačí, že skutočnosti uvádzané navrhovateľom pre súd osvedčujú existenciu ohrozenia jeho práva a tým preukazujú dôvodnosť, aby súd svojím predbežným a dočasným rozhodnutím do vzťahu účastníkov zakročil. Taktiež pri predbežnom opatrení platí, že ho možno nariadiť len v skutočne nevyhnutnom rozsahu, teda len v rozsahu, aby splnil požadovaný účel. Okrem toho predbežné opatrenie by nemalo byť náhradou nároku, ktorého sa účastník domáha vo veci samej, a to práve z dôvodu, že predbežné opatrenie je len inštitútom, ktorého hlavnou úlohou je zabrániť k zhoršeniu stavu, ktorý nastal pred jeho nariadením, teda eliminovať vznik, či prehĺbenie straty práva ohrozeného účastníka, či ujmy, ktorá mu reálne a bezprostredne hrozí.

V danom prípade bolo súdom zistené, že od času fyzického napadnutia starej matky otcom dieťaťa sa podľa lekárskej správy detskej lekárky MUDr. Q. V. maloletá pomočuje, zaháňa na ľudí (č.1.4). Ambulantná správa J. Nemocnice s poliklinikou Q.. H. W. J. Q. zo dňa 15.4.2016 potvrdzuje, že stará matka maloletej H. S., nar. XXXX fyzickým napadnutím utrpela lumb. bilat. hematomy cca 5 x 3 cm, bez exkoriácií. Rovnako bolo zistené z písomných správ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, že obaja rodičia od 3.7.2015 do 13.1.2016 v stanovených termínoch navštevujú spolu s maloletou spoločné psychologické konzultácie na tomto úrade.

I napriek tomu, že vec o úpravu rodičovských práv a povinností nie je v štádiu rozhodovania o veci samej, možno vychádzať pre rozhodnutie o návrhu matky o nariadenie predbežného opatrenia z dostupných dôkazov, ktorými sú výpoveď a tvrdenia matky a ňou predložené listinné dôkazy. Súd však je povinný v záujme ochrany záujmov maloletej skúmať všetky okolnosti, ktoré by mali a mohli mať nejaký vplyv pre určenie a umožnenie styku otca s maloletou. V tomto smere bolo preto potrebné zväziť okolnosti, za ktorých je otec schopný postarať sa o maloletú dcéru vzhľadom na jej nízky vek (takmer 2 roky), ako aj to, či realizácia styku by nebola za istých okolností nebezpečná pre maloletú. Z vykonaného predbežného dokazovania súd zistil, že otec sa dňa 15.4.2016 správal ako rodič neštandardným spôsobom, a to nielen voči starej matke maloletej, ale navyše pred zrakom samotnej maloletej dcéry, kedy on sám vyvolal incident na verejne dostupnom mieste s následkom fyzického napadnutia starej matky maloletej. Dôsledkom tohto „skratu“ otca je zhoršenie zdravotného stavu maloletej o čom je dôkaz detskej lekárky. Rodič by mal byť v prvom rade vzorom pre maloleté dieťa a mal by sa vyhýbať situáciám, ktoré môžu mať negatívny dopad na formovanie vývinu a povahy dieťaťa, pretože práve maloleté dieťa už v útlom veku vníma deje a udalosti okolo seba ako istý vzor správania a konania. Hoci doterajší priebeh realizovaného styku otca s maloletou bol aj podľa tvrdenia matky bezproblémový, avšak takéto správanie otca voči starej matke maloletej nie je vhodným príkladom a dôvodom na umožnenie styku otca s maloletou v rozsahu, v akom mu to bolo umožnené na základe rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš číslo konania 5P/51/2014-26 zo dňa 12.1.2015, právoplatného 20.5.2015. Z týchto dôvodov tu súd videl priestor na dočasné, provizórne zúženie (úpravu) styku otca s maloletou dcérou, avšak nie až v takom prísnom rozsahu (režime) ako to navrhuje matka, a to práve z dôvodu, že aj otec je jedným z rodičov, ktorý má rodičovské právo byť s dcérou, preto mu súd tento styk umožnil každú sobotu v rozsahu troch hodín v poobedňajších hodinách v prítomnosti matky maloletej a na mieste verejne prístupnom s ohľadom na incident, ktorý otec nedávno vyvolal, pričom toto miesto je vhodné z hľadiska jeho vybavenosti detským centrom aj pre samotnú maloletú.

Na základe vyššie uvedených skutočností a zákonných ustanovení súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia uznesenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline v 3 vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods.1 Občianskeho súdneho poriadku : V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis /§ 42 ods.3/) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods.2 Občianskeho súdneho poriadku : Odvolanie proti rozsudku, alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods.3 Občianskeho súdneho poriadku : Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona číslo 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov